

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Controversiae Ecclesiastico-Historicae

Casteel, Gerard

Coloniae Agrippinae, 1734

VD18 10739254

Illustrissimo Reverendissimo ac Gratiioso Domino, D. Benedicto Dei Gratia
Sac. Rom. Imperii Liberarum & Exemptarum Ecclesiarum Werdinensis ac
Helmstadiensis Ordinis sancti Benedicti Abatti Collegii ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68244](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68244)

*Illusterrima Reverendissimo ac Gratiōſo
Domino,*

D. BENEDICTO

Dei Gratia Sac. Rom. Imperii Liberarum &
Exemptarum Ecclesiarum Werdinensis ac Helmstadiensis
Ordinis sancti Benedicti

ABBATI

Collegii Prælatorum inferioris Rheni in

Comitiis Imperii

DIRECTORI PERPETUO

&c. &c.

*Illusterrime Reverendissime,
as Gratiissime Domine &c.*

Uod olim Aristides Rhetor Orat.

*sacrор. Serm. 5. dixit, Superis tempла, Viris
summis libros dedicare oportet: id passim à
multis retro sacerulis usitatum, in comper-
to est; atque etiamnum in more positum
videmus, ut si quispiam publicæ utilitatis causâ suas evulga-*

X 2

re

te velit lucubrationes, illas primi subsellii cuidam vir o nuncupet, quatenus eadem multorum crisi necessario subeuntes Patrono ac Mæcenate non destituantur. Cum itaque has ego Controversias Ecclesiastico - Historicas in mundum litterarium mittere statuissim , nec dubitandum mihi nec cunctandum , cuius tutelæ impresas concrederem , quin TV ILLVSTRISSIME PRÆSVL , istarum rerum appri-
me gnarus prima facie mihi occurrens præ cæteris visus fue-
ris magnanimus elaborati operis hyperaspistes , cuius vali-
dum patrocinium decori pariter ipsi eslet futurum. Qui hu-
manarum quondam PROFESSOR , juxta ac divinarum
eximius Cultor scientiarum tot exquisitæ eruditionis paradig-
mata, tantaque PRÆPOSITVS HELMSTADIENSIS ex-
hibuisti moderati, nec non profici regiminis specimina , ut
convenientibus admodum TVÆ nobilissimæ Stirpi decora-
tus præcellentibus gratiæ ac naturæ donis, Mitræ adaptatus,
dignissimus præ cunctis sis habitus , qui comuni suffragio ,
omniumque applausu , in Sacri Romani Imperii Abbatem,
ac utriusque Exemptæ Ecclesiæ Achimandritam constitue-
reri : cuius faustæ electionis fructus uberes singulari cum
gaudio , nunc gustant , qui TE PATREM amantissimum
Ascetæ, ARCHIARIVM benignissimum Territorii Incolæ,
DIRECTOREM prudentissimum in Comitiis Imperii sen-
tiunt Collegæ : dum à cunctis capacis animi TVI per omnia
domestica æque ac forensia tuorum officia , œconomiam
ac rerum agendarum diffusi amplitudo probè conspicitur,
quo ita complecteris utrobique spectantia , ut ipsis met in
propria

propria persona adesse videaris , ideoque advigilantis Heri
oculos Religiosi , Officiales , Ministri , operum Curatores ,
imo famulantes mirentur omnes , ubique venerentur singuli ,
tam in servitio solliciti , quām offendere metuentes . Vbi ta-
men inter tuos Authoritate sic emines , ut insigni humanitatis
condimento , par TIBI subjectis videri posses , absque eo ,
quod gravitas fastidium pareat , aut in familiari conversatio-
ne , observatā exactē eutrapeliā ; comitas generet contemptum .

Excurrerem hic lubens in apertum laudum TVARVM
campum , nī vererer adulacionis notam , non minus ac TVÆ
modestiæ ad præconia erubescens offensam . Alienæ neuti-
quam indiges testificatione , quando ubertim sufficiunt TVA
ab intelligentia , æquitate , religione , cultū divini amore , de-
votionis ardore ac disciplinæ regularis zelo petita testimonia ;
quæ singula percensere TIBI utique magis quām mihi mo-
lestum foret . Timanthem ergo potius imitando , silentii velo
hujusmodi tegam , quām ut incepto eadem meo adumbrare
peniculo præsumam .

Supervacaneum quoque foret avitum Stemma TVVM
GEISMARIVM hīc deprædicare , quod inter antiquissimas
& spectatissimas in Hassia & Thuringia recenserī Familias per-
hibet Clariss . Jacob . Christoph . Iselin in suo prægrandi Lexico
Tom. II, pag. 458. col. 2. V. Geismar. subditque Conradum
à GEISMAR Anno 1139. ab Archi-Episcopo Moguntino A-
dalberto in testem adhibitum confirmatæ Donationis , alias
Ecclesiæ Cattlenburgensi factæ . Alium insuper ejusdem Pro-
sapiæ Anno 1152. in Instrumento fundationis monasterii Val-

lis S. Gregorii in Thuringia adducit. Anno 1291. apud cit. Auth.
Bertholdus à GEISMAR , hujusque fratres ab Archi-Episcopo
Moguntino consenatum obtinuerunt prædia sua in Zottenstat
vendendi Ecclesiæ in Huisdorff. Referunt etiam Gotha
Diplom. Part. III. pag. 247. Leuckfelt. *Antiquit. Walckenried*
Cap. 13. Mullerus *Annal Saxon.* Spangenberg *Adelspieg:* P. II.
viros ex perillustri Progenie GEISMARENSI togâ , & lago
conspicuos : quorum meminisse, ut reor necesse non erit.
Siquidem Gentilitia Nobilitas, apud Boethium *Lib. 3. prof. de*
consolat. Philos. Est quædam laus veniens de meritis parentum,
Quæ , ut absque virtute est fucosa & fumosa : sic præclaræ
cujusvis familiæ columen unicum est virtus , secundum illud
Juvenalis Satyr. 8.

*Tota licet Veteres exornent undique Cera
Atria , nobilitas sola est atque unica virtus.*

Ob cujus sedulum cultum esto Generosos Majores tuos
à Regibus & Principibus in seram usque posteritatem egre-
giis semper honoribus cumulatos fuisse in aprico sit: equi-
dem TV splendidum decus non tam à TVIS accepisse Pro-
genitoribus quam iisdem contulisse censeris. Tantum abest,
ut sit TIBI laus in Origine sola.

Quodsi itaque Illustrissime Domine PRÆLATE per-
mittere gratiosè digneris , ut sub præpollentis Nominis TVI
auspiciis qualiscunque foetus ille meus prodeat ; qui , si non
Dignitati TVÆ congruens , saltem à TVI studiosissimo ac
observantissimo TIBI inscriptus , dicatus & consecratus :
si, inquam pro TVA in omnes benevolentia; sereno vultu ,
quod

quod unicè precor , suscepis oblatum devotè libellum , cu-
jus subinde gravioribus solutus negotiis lectione animum re-
creare possis ; jam morosa arbitria acuratissimum TVVM
unius judicium & Authoritas facilè elevabit : quo , qualium-
cunque Criticorum mihi polliceri audebo , vel sinistram con-
temnere posse existimationem vel sperare favorem .

Summa deinceps Votorum meorum erit , ut TV
Illustrissime Antistes privato simul ac publico bono diutissi-
mè sospes vivere pergas : atque nonnisi post decumanum
meritorum cumulum serus sis conviva Tonantis

*Illustriſſimæ , Reverendissimæ
ac Gratiōſæ Dignitatis Tuæ*

Humilius ac obſequentiſſimus
famulus
G E R A R D U S C A S T E E L
Can. Ord. S. Crucis P. D.

Dabam ex muſeo Duisburg.
27. Iulii Anno 1733.

X X

LICEN-